

Sygn. akt IV Ka 239/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSA Stanisław Tomasiak (spr.)

Sędziowie SO Sławomir Gosławski

SO Agnieszka Szulc-Wroniszewska

Protokolant Dagmara Szczepanik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Violetty Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2014 roku

sprawy **Z. M. (1)**

oskarżonego z art.13§1 kk w zw. z art.239§1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radomsku

z dnia 06 lutego 2014 roku sygn. akt VI K 361/13

na podstawie art.437§1 kpk, art.636§1 kpk i art.8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami)

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając skargę apelacyjną obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną;

2. zasądza od oskarżonego Z. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 280 (dwieście osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty za drugą instancję oraz obciąża go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.

Sygn. akt. IV Ka 239/14

UZASADNIENIE

Z. M. (1) został oskarżony o to, że w dniu 03 kwietnia 2013r. w R., w zamiarze popełnienia czynu zabronionego polegającego na utrudnieniu lub udaremnieniu postępowania karnego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Radomsku pod sygn. Ds. 798/12, pomagał sprawcy przestępstwa podejrzanemu J. F. (1) uniknąć odpowiedzialności karnej, swoim zachowaniem bezpośrednio zmierzał do dokonania tego czynu w ten sposób, że przyjechał do miejsca zamieszkania świadków w sprawie Ds. 798/12- B. W. (1) i K. W. (1), po czym nakłaniał B. W. (1) do zmiany zeznań przez nią i przez jej córkę K. W. (1) oferując jej za to pomoc finansową w bliżej nieustalonej kwocie lecz zamierzonego celu nie osiągnął, gdyż B. W. (1) nie zgodziła się na jego propozycję

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw z art. 239 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Radomsku wyrokiem z dnia 6 lutego 2014 roku w sprawie sygn. akt VI K 361/13:

1. oskarżonego Z. M. (1) uznał za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu z tą zmianą, iż przyjął, że czyn ten miał miejsce w dniu 03.04.2012r. oraz wypełnił znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw z art. 239 § 1 kk i za to na podstawie art. 14 § 1 kk w zw z art. 239 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
2. na podstawie art. 69 § 1 i 2kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu ustalając okres próby na 2 (dwa) lata.
3. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu Z. M. (1) karę grzywny w liczbie 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 20,00 zł (dwadzieścia złotych),
4. wymierzył oskarżonemu 280,00 (dwieście osiemdziesiąt) złotych opłaty i zasądza od niego 602,33 (sześćset dwa, 33/100) złotych tytułem wydatków na rzecz Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obrońca oskarżonego na korzyść oskarżonego E. M..

Apelacja obrońcy oskarżonego Z. M. (1), została wywiedziona z podstawy art. 438 pkt 2 i 3 kpk i zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- 1) rażąco obrazę przepisów postępowania, tj. art. 14 § 1 kpk mającą zasadniczy wpływ na jego treść, polegającą na wykroczeniu przez Sąd I - instancyjny poza granice tożsamości czynu, zarzuconego oskarżonemu w akcie oskarżenia, przy przypisaniu oskarżonemu popełnienia czynu zabronionego określonego w wydanym wyroku, poprzez przyjęcie, iż. czyn popełniony przez oskarżonego w dniu 3 kwietnia 2013 r. jest tożsamy z czynem przypisanym mu przez Sąd w wyroku skazującym,
- 2) rażąco obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk mającą zasadniczy wpływ na jego treść, polegającą na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów, poprzez przyznanie w sposób dowolny, wbrew zasadom doświadczenia życiowego i regułom logicznego rozumowania, przymiotu wiarygodności zeznaniom B. W. (1) i K. W. (1) i odmowę przyznania wiarygodności spójnym zeznaniom M. F. i wyjaśnieniom oskarżonego, z jednoczesnym pominięciem istotnych sprzeczności, tak wewnętrznych, jaki i zewnętrznych, w zeznaniach dwóch świadków - (...), w szczególności co do czasu spotkania B. W. z oskarżonym, połączonym z nienależytym uwzględnieniem w przeprowadzonej ocenie dowodów stwierdzonej w opinii sądowo - psychologicznej niewyraźnej, aczkolwiek istniejącej skłonności do konfabulacji świadka B. W. (1), oraz występujących u tegoż świadka zaburzeń procesów poznawczych, co skutkowało dokonaniem przez Sąd I - instancyjny błędnego ustalenia faktycznego, polegającego na przyjęciu przez Sąd, iż pomoc finansowa zaoferowana B. W. przez oskarżonego miała stanowić świadczenie wzajemne w zamian za modyfikacje zeznań złożonych przez (...), w postępowaniu karnym toczącym się przeciwko J. F. (2).
- 3) błąd w ustaleniach faktycznych, mający zasadniczy wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu przez Sąd I - instancyjny, iż oskarżony dopuścił się zarzuconego mu czynu, działając w zamiarze popełnienia przestępstwa, bez uprzedniego rozważenia istnienia po stronie oskarżonego w chwili jego działania świadomości popełnienia przez J. F. (1) przestępstwa, podczas gdy ustalenia takie nie wynikają z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, analizowanego zgodnie z regułami logicznego rozumowania i zasadami doświadczenia życiowego.

W konkluzji skarżący wnosił o:

1. zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzuconego mu czynu,
2. a alternatywnie ze względu na zarzuconą obrazę przepisów postępowania o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I – instancyjny;

3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych, poniesionych przez niego z tytułu ustanowienia w sprawie obrońcy, w postępowaniu I i II instancyjnym.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 maja 2014 roku

Obrońca oskarżonego popierał własną skargę apelacyjną i wnioski w niej zawarte.

Prokurator wnosił o nieuwzględnienie skargi apelacyjnej obrońcy oskarżonego i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Oskarżony Z. M. (1) przyłączył się do apelacji i stanowiska swojego obrońcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga apelacyjna obrońcy oskarżonego jest oczywiście bezzasadna, a podniesione w niej zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych i naruszenia prawa procesowego, które mogły mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, należy uznać za chybione i jako takie nie zasługujące na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów zawartych w skardze apelacyjnej obrońcy oskarżonego podnieść należy, że w polskiej procedurze karnej funkcjonuje zasada skargowości - art. 14 k.p.k. Oznacza ona, że w odróżnieniu od postępowania przygotowawczego, gdzie funkcjonuje zasada działania z urzędu, wszczynanie postępowania przed sądem oparte jest o skargowość. Zasada skargowości oznacza, że żądanie uprawnionego podmiotu winno zakreślać granice postępowania sądowego, sąd zaś z zasady nie może wykraczać poza te granice, chyba że ustawa wyjątkowo na to zezwala (np. w postępowaniu odwoławczym - art. 433 § 1 k.p.k.). Sąd od strony przedmiotowej jest bowiem związany jedynie przez zdarzenie, które określane jest w akcie oskarżenia, a nie przez każdy element opisu tego zdarzenia. Istotna jest zatem tożsamość czynu wyznaczana ramami faktycznymi tego czynu wskazanymi w akcie oskarżenia, a nie jego opis i kwalifikacja (w. SN z 20 stycznia 1983 r., II KR 347/83, OSPiKA 9/1983, poz. 203 i aprob. M. Cieślak, Z. Doda, Kierunki orzecznictwa SN, Pal. 10/1984, s. 17). Przedmiotem procesu jest kwestia odpowiedzialności oskarżonego za określony, zarzucony mu przez oskarżyciela czyn zabroniony jako przestępstwo. Przedmiotowe granice procesu zakreśla zatem zdarzenie faktyczne, które oskarżyciel opisuje w akcie oskarżenia w formie zarzutu, podając także naruszony, jego zdaniem, przepis ustawy karnej. Wyjście poza ramy oskarżenia mogłoby nastąpić, gdyby w grę wchodziło przyjęcie - oprócz znamion czynu zarzucanego w akcie oskarżenia - ponadto innych zdarzeń lub znamion czynu w stosunku do czynu zarzucanego (rozszerzenie jego zakresu) albo zastąpienie go zupełnie innymi znamionami (choć i co do tzw. okoliczności modalnych także przyjmuje się niemożliwość ich przypisania w szerszym zakresie niż w akcie oskarżenia). Nadto wskazać należy, że zgodnie z poglądem wyrażonym zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie nie stanowi wyjścia poza granice oskarżenia i związane z tym naruszenie zasady skargowości dokonanie w toku przewodu sądowego odmiennych niż przyjęte w zarzucie **ustaleń faktycznych co do tego samego zdarzenia np. w zakresie daty, czy okresu popełnienia czynu, miejsca jego popełnienia, ilości i wartości przedmiotu przestępstwa, zachowania poszczególnych sprawców. W wypadku poczynienia innych ustaleń co do czasu i miejsca popełnienia czynu, dla zachowania tej tożsamości niezbędne jest wyłącznie wykazanie niezmienności podmiotu czynu, przedmiotu ochrony, a także tożsamość osoby pokrzywdzonej.** (por. postanowienie SN z dnia 21.08.12 w sprawie III 217/12 Biul PK 2012/9/7)

Natomiast w realiach przedmiotowej sprawy nie można nawet mówić o odmiennych ustaleniach Sądu meriti co do daty czynu. Mamy tu bowiem do czynienia z oczywistą omyłką pisarską prokuratora co do daty zarzucanego czynu. Prokurator zamiast bowiem wpisać w zarzucie rok 2012r. wpisał 2013r. Zatem zmiana opisu czynu w tym zakresie nie stanowi wyjścia poza ramy oskarżenia, bowiem dotyczy tego samego zdarzenia historycznego.

Nadto wbrew wywodom skarżącego apelacja sprowadza się w istocie rzeczy do zanegowania prawidłowych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, a dotyczących sprawstwa oskarżonego Z. M. (1). Opiera się ona na odmiennej interpretacji zebranych w sprawie dowodów i nie przedstawiają jakichkolwiek przekonujących

argumentów, podważających prawidłowości i słuszności rozumowania Sądu I instancji. Skarżący nie wykazał bowiem w przekonujący sposób, że rozumowanie Sądu meriti było wadliwe bądź nielogiczne. Natomiast zarzuty przedstawione w skardze apelacyjnej mają wyłącznie charakter subiektywnej polemiki opierającej się na korzystnej dla oskarżonej ocenie dowodów, nie znajdującej potwierdzenia w realiach niniejszej sprawy. Chodzi tu oczywiście o to, że skarga apelacyjna nie przedstawia żadnych ważkich argumentów potwierdzających wadliwe rozumowanie Sądu I instancji. Dokonane bowiem przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne w pełni odpowiadają zebranym w sprawie dowodom, a nade wszystko są wynikiem wszechstronnej oraz wnikliwej ich analizy. Zważyć trzeba, iż przekonanie Sądu I instancji o istnieniu niepodważalnych dowodów na usiłowanie popełnienia czynu opisanego w art. 239 § 1 kk, pozostaje pod ochroną prawa procesowego, jako że nie wykracza przez normy zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w treści art. 7 kpk. Jednocześnie zaś konkluzje Sądu I instancji stanowią wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), a nade wszystko zostały wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania – uzasadnione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku (art. 424§1 pkt 1 k.p.k.).

Nie budzi wątpliwości, że Sąd I instancji szczegółowo odniósł się do wszystkich okoliczności faktycznych ujawnionych w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego. Skarżący zaś negując dokonaną w sposób prawidłowy przez Sąd I instancji ocenę dowodów oraz podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, nie przytacza w rzeczywistości żadnych, dostatecznych argumentów, które podważałyby trafność ustaleń faktycznych, będących podstawą przedmiotowego rozstrzygnięcia. Argumenty podniesione w apelacji obrońcy oskarżonego Z. M. (1) nie są dostateczne i wystarczające do obalenia ocen przeprowadzonych przez sąd merytoryczny. Dowody na jakich Sąd I instancji oparł swoje wnioski są bowiem w swej wymowie jednoznaczne i nie budzące wątpliwości.

Przede wszystkim słusznie uznał Sąd meriti za wiarygodne zeznania świadka B. W. (1) co do przebiegu spotkania w dniu 3 kwietnia 2012r. oraz motywów jakimi się kierował oskarżony Z. M. (2). Sąd Odwoławczy podziela w całości ocenę dowodów jakiej dokonał Sąd meriti. Twierdzenia oskarżonego wspierane przez świadka M. F. stanowią nieudolną linię obrony, która w realiach niniejszej sprawy nie wytrzymuje krytyki. Ewidentnie bowiem oskarżony Z. M. (1) dążył do tego by B. W. (1) zmieniła niekorzystne zeznania dla oskarżonego w innej sprawie J. F. (1) i proponował za to pieniądze. Tej oceny nie są w stanie zmienić drobne rozbieżności w depozycjach świadka B. W. (1). Nie rzutują one w żaden sposób na wiarygodność zeznań B. W. (1). Dotyczą one bowiem kwestii nieistotnych, drugoplanowych. Twierdzenia oskarżonego, iż próbował zaoferować B. W. (1) pomoc są nieprawdziwe. Gdyby tak w rzeczywistość było, to świadek B. W. (1) nie twierdziła by z taką stanowczością, że oskarżony próbował ją nakłonić do zmiany zeznań w sprawie Ds. 798/12. Nie miała ona bowiem żadnego motywu by bezpodstawnie pomawiać oskarżonego Z. M. (1)

W związku z powyższym, Sąd Odwoławczy w całej rozciągłości podziela stanowisko Sądu meriti w zakresie ostatecznej oceny przedmiotowego zdarzenia, jak i metod ukierunkowanych na weryfikację jego przebiegu i skutków. Zatem, słusznie ocenił Sąd I instancji, że w przedmiotowej sprawie na uznanie oskarżonego Z. M. (1) za winnego popełnienia czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 239 § 1 kk, pozwala zgromadzony w sposób kompleksowy i rzetelny materiał dowodowy. W tym miejscu wymaga podkreślić, iż w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy w sposób logiczny, niezwykle wnikliwy, precyzyjny i szczegółowy uzasadnił swe stanowisko w zakresie oceny zebranych dowodów. W ocenie Sądu Okręgowego, powyższe wnioski Sądu Rejonowego są wyważone i przekonujące. Przede wszystkim zaś umacniają Sąd Okręgowy w przekonaniu, że Sąd Rejonowy prawidłowo i zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów dokonał subsumpcji zebranego materiału dowodowego na potrzeby niniejszego postępowania.

Zważywszy na powyższe okoliczności Sąd Odwoławczy nie dopatrył się w przedmiotowej sprawie błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku. Swobodna ocena dowodów nakazuje, aby Sąd ocenił znaczenie, moc i wiarygodność materiału dowodowego w sprawie na podstawie wewnętrznego przekonania z uwzględnieniem wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego, nie będąc przy tym związany żadnymi ustawowymi regułami dowodowymi (tak też SN w wyroku z 8.04.1997 r., IV KKN 58/97, Prokuratura i Prawo 1998/217). Wywody zaś zaprezentowane uzasadnieniu skarżonego wyroku nie naruszają w żaden sposób przywołanej zasady swobodnej oceny dowodów, albowiem Sąd I instancji miał na względzie wszystkie zebrane w sprawie dowody, które wnikliwie i starannie rozważył.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, jako słuszny i odpowiadający prawu.

W oparciu o przepisy powołane w sentencji wyroku Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 280,00 złotych tytułem opłaty za drugą instancję i obciążył ją wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w postępowaniu odwoławczym w kwocie 20,00 złotych, uznając że ich uiszczenie przez oskarżonego nie będzie nadmiernie uciążliwe.